

Тараненко Л.І. Фабульна структура фольклорної загадки та когнітивно-креативний механізм її декодування // Science and Education a New Dimension: Philology, I (3), Issue: 13. – Будапешт. – 2013. – С. 167-174.

The article can be retrieved from the website:

<http://scaspee.com/6/post/2013/10/plotstructure-of-a-folk-riddle-and-a-cognitive-creative-mechanism-of-its-decoding-taranenko-l-i.html>

У роботі обґрунтовано фабульну структуру фольклорної загадки та викладено оригінальну концепцію модельного інтерпретування і наукового опису функціонування когнітивно-креативного механізму її декодування реципієнтом. За результатами виконання алгоритмічно-фабульного аналізу текстів англійських народних загадок сформовано узагальнену формалізовану схему структурної побудови їхніх текстів. Установлено також, що мінімальним фабульним елементом тексту фольклорної загадки слід уважати “опис об’єкта”, який може бути диференційовано на такі структурно-фабульні елементи другого ієрархічного рівня, як “тема” і “коментар”. Підкреслено, що відгадка як кінцевий структурний елемент загадки виникає вже у свідомості реципієнта та має безпосереднє відношення виключно до його мовленнєво-мисленнєвої діяльності. З урахуванням цього автором побудовано когнітивно-креативну модель процесів декодування загадки реципієнтом за двома схемами його мовленнєво-мисленнєвої діяльності: послідовно-логічною, яка має чітко спрямований характер, та зворотно-послідовною з притаманним їй багатоходовим характером.

Тараненко Л.И. Фабульная структура фольклорной загадки и когнитивно-креативный механизм ее декодирования.

Аннотация. В работе обоснована фабульная структура фольклорной загадки, а также изложена оригинальная концепция модельной интерпретации и научного описания функционирования когнитивно-креативного механизма ее декодирования реципиентом. По результатам выполнения алгоритмично-фабульного анализа текстов английских народных загадок сформирована обобщенная формализованная схема структурного построения их текстов. Установлено также, что минимальным фабульным элементом текста фольклорной загадки следует считать “описание объекта”, который может быть дифференцирован на такие структурно-фабульные элементы второго иерархического уровня, как “тема” и “комментарий”. Подчеркнуто, что отгадка как конечный структурный элемент загадки возникает уже в сознании реципиента и имеет непосредственное отношение исключительно к его речемыслительной деятельности. С учетом этого автором была построена когнитивно-креативная модель процессов декодирования загадки реципиентом по двум схемам его речемыслительной деятельности: последовательно-логической, имеющей четко направленный характер, и обратно-последовательной с присущим ей многоходовым характером.

Taranenko L.I. Plot structure of a folk riddle and a cognitive-creative mechanism of its decoding.

Abstract. The article substantiates the plot algorithmic structure of folk riddles as well as presents the original framework of a model-based interpretation and scientific description of a cognitive-and-creative mechanism of riddle decoding by a recipient. According to the results of plot algorithmic analysis of English folk riddles the author formed a general formalized scheme of the structure of their texts. It was established that the minimal plot element of the text of folk riddles is “object description”, which can be further differentiated into the following structural elements of the second hierarchical level: “topic” and “comment”. The paper emphasizes that the solution as the final structural element of a riddle is generated in the recipient’s mind and is directly related to his/her speech-and-thinking activity. Considering this, the author constructed a cognitive-and-creative model, representing processes of riddle decoding by a recipient that take place in accordance with two schemes of his/her speech-and-thinking activity: a sequentially logical scheme, being progressively directed, and a reverse sequential one, having an inherent multi-pass character.